

FILIPINO

Wika at Panitikan

Filipino – Baitang 7

Alternative Delivery Mode

Unang Markahan – Modyul 3: Paghihinuha sa Kalalabasan ng mga Pangyayari Batay sa Akda

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikap ang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon 10

Regional Director: Dr. Arturo B. Bayocot, CESO III

Assistant Regional Director: Dr. Victor G. De Gracia Jr., CESO V

Development Team of the Module

Author/s:	Judith D. Bañez
Reviewers:	Emma B. Cabibil, HT – I Marietess M. Santos, HT – I Alona A. Duhaylungsod, HT – I Nenita M Aboniawan
Illustrator and Layout Artist:	Noel Jay S. Pahayac
Management Team Chairperson:	Dr. Arturo B. Bayocot, CESO III <i>Regional Director</i>
Co-Chairpersons:	Dr. Victor G. De Gracia Jr., CESO V <i>Asst. Regional Director</i> Edwin R. Maribojoc, EdD, CESO VI <i>Schools Division Superintendent</i> Myra P. Mebato, PhD, CESE <i>Assistant Schools Division Superintendent</i> Mala Epra B. Magnaong, Chief ES, CLMD
Members:	Neil A. Improgo, EPS-LRMS Bienvenido U. Tagolimot, Jr., EPS-ADM Samuel C. Silacan, EdD, CID Chief Lorena R. Simbajon, EPS - Filipino Rone Ray M. Portacion, EdD, EPS – LRMS Marilyn C. Panuncialman, EdD, PSDS Maria Cheryl T. Samonte, EdD, Principal III/District In-charge Agnes P. Gonzales, PDO II Vilma M. Inso, Librarian II

Inilimbag sa Pilipinas ng

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon 10

Office Address: Zone 1, DepEd Building, Masterson Avenue, Upper Balulang, Cagayan de Oro City

Contact Number: (088) 880 7072

E-mail Address: region10@deped.gov.ph

Filipino

Unang Markahan – Modyul 3

Paghihinuha sa Kalalabasan ng mga Pangyayari Batay sa Akda

Ang materyal sa pagtuturong ito ay magkatuwang na inihanda at sinuri ng mga piling guro,ulong guro, punong guro, at Education Program Supervisor sa Filipino ng Kagawaran ng Edukasyon-Sangay ng Misamis Occidental. Hinihikayat namin ang mga guro at ibang nasa larangan ng edukasyon na mag-email ng kanilang puna at mungkahi sa Kagawaran ng Edukasyon- Rehiyon 10 sa region10@deped.gov.ph.

Mahalaga sa amin ang inyong mga puna at mungkahi.

Paunang Salita

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa **Filipino 7** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul 3 ukol sa Paghihinuha sa Kalalabasan ng mga Pangyayari Batay sa Akda

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

TALAAN NG NILALAMAN

Alamin	-----	1
Subukin	-----	2
Aralin 1	-----	5
Balikan	-----	5
Tuklasin	-----	6
Suriin	-----	10
Pagyamanin	-----	11
Isaisip	-----	12
Isagawa	-----	13
Tayahin	-----	14
Karagdagang Gawain	-----	18
Susi sa Pagwawasto	-----	19
Sanggunian	-----	20

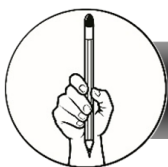

Alamin

Sa araling ito, makikilala mo si Pilandok bilang isang mapanlinlang, mapamaraan, at tusong hayop. Kasabay nito ay malalaman mo ang kahalagahan sa pagiging maingat sa pakikitungo sa mga taong tuso at manloloko upang maiwasang maging biktima. Pagkatapos nito ay maaari kang makapagbibigay ng iyong hula o haka-haka sa kalalabasan ng mga pangyayari batay sa akdang napakinggan o nabasa.

Layunin

- a. Nahihinuha ang kalalabasan ng mga pangyayari batay sa akdang napakinggan. **(F7PN-Ic-d-2)**
- b. Nakapagbibigay ng sariling hinuha batay sa sitwasyong may kaugnayan sa mga pangyayari sa lipunan.
- c. Nakabubuo ng sariling opinyon sa maaaring kalalabasan ng mga kasalukuyang pangyayari o sitwasyon.

Subukin

Panuto: Maghinuha sa kalalabasan ng mga pangyayari sa akdang napakinggan.

Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Bakit kaya nakaligtas si Pilandok sa kamay ni Baboy-ramo?
 - a. dahil nakatago siya
 - b. dahil nakaakyat siya sa puno
 - c. dahil kinaibigan niya si Baboy-ramo
 - d. dahil pinakain niya ng kaning-baboy si Baboy-ramo
2. Ano kaya ang gustong ipakain ni Pilandok kay Baboy-ramo kapalit sa kaniya?
 - a. pusa
 - b. tao
 - c. halaman
 - d. prutas
3. Bakit kaya hindi kinain ni Baboy-ramo ang mangangaso?
 - a. dahil mabilis itong nakapaputok ng kaniyang dalang riple at tinamaan niya ang baboy-ramo
 - b. dahil tumalon ito kaagad sa batis at lumangoy
 - c. dahil kinaibigan niya ang baboy-ram
 - d. dahil mabilis itong tumakbo papalayo
 - e. dahil kinaibigan niya ang baboy-ramo
4. Tahimik na umiinom sa batis si Pilandok nang biglang may sumunggab sa kaniyang isang paa. Anong hayop kaya ang sumunggab sa kaniyang paa?
 - a. usa
 - b. buwaya
 - c. ahas
 - d. leon
5. Bakit kaya biglang binitiwang buwaya ang kagat-kagat na paa ni Pilandok?
 - a. dahil sinabi ni Pilandok sa buwaya na patpat lang ang kagat-kagat niya
 - b. dahil natakot ang buwaya kay Pilandok
 - c. dahil itinulak ang buwaya ni Pilandok
 - d. dahil tinadyakan niya ang buwaya
6. Habang naglalakad pauwi si Pilandok ay may nakasalubong siya at naisip niyang magmayabang dito. Anong hayop kaya ang kaniyang nakasalubong?
 - a. pusa
 - b. aso
 - c. suso
 - d. pagong

7. Hinamon ni Pilandok ang suso na makipagkarera sa kaniya. Sa palagay mo, papayag kaya ang suso gayong alam naman niya kung gaano siya kabagal maglakad?
- a. Hindi, dahil alam niyang matatalo lamang siya.
 - b. Hindi, dahil alam niya kung gaano katuso si Pilandok.
 - c. Oo, dahil gusto ng suso na mapagod si Pilandok.
 - d. Oo, dahil may nakahandang plano na ang mga suso.
8. Sino kaya ang mananalo sa gagawing karera nina Pilandok at suso?
- a. Pilandok
 - b. Walang mananalo
 - c. Suso
 - d. Parehong mananalo
9. Kung may kaibigan kang kagaya ni Pilandok, ano kaya ang pinakamainam mong gagawin?
- a. iiwas na lamang sa kaniya
 - b. kakaibiganin at maging kasabwat
 - c. sasamahan siya palagi
 - d. aawayin siya
10. Kung hindi nagpalinlang ang buwaya kay Pilandok, ano kaya ang mangyayari?
- a. Makakain ng buwaya si Pilandok.
 - b. Magkakarera ang buwaya at si Pilandok.
 - c. Magiging magkaibigan ang buwaya at si Pilandok.
 - d. Magiging magkasabwat ang buwaya at si Pilandok.
11. Kapag nalaman ng ibang hayop kung paano namatay ang baboy-ramo dahil sa panlilinlang ni Pilandok, ano kaya ang kanilang gagawin?
- a. Sasaktan o gaganti sila kay Pilandok.
 - b. Pupurihin nila si Pilandok sa kanyang mga kapatid.
 - c. Hindi sila makikialam kay Pilandok at hahayaan nila ito.
 - d. Iiwas sila at hindi na makikipagkaibigan o lalapit kay Pilandok.
12. Pagkatapos ng pagkatalo ni Pilandok sa suso at sa ipinangakong magbabago na, ano kaya ang mangyayari?
- a. Muling manlilinlang si Pilandok ng hayop kapag siya'y nagipit.
 - b. Iiwas na si Pilandok na manlinlang o manloko ng ibang hayop.
 - c. Sasabihin niya sa mga kaibigan kapag manlilinlang na naman siya.

- d. Hindi na ipakikita o ipaaalam ni Pilandok sa iba kapag siya'y nanloko uli ng kapwa niya.
13. Nagbunyi ang ibang hayop nang matalo ng isang munting suso si Pilandok. Ano kayang mensahe ang ipaaabot ng mga hayop kay Pilandok?
- a. "Pumusta kami kay Suso kaya sa pagkatalo mo ay mayroon kaming matatanggap na premyo."
 - b. "Tama lang na nangyari iyan sa'yo para malaman mo kung ano ang nadarama ng kapwa mo kapag ikaw naman ang nanlilinlang sa kanila."
 - c. "Ang galing mo talaga Pilandok! Ikaw ang iniidolo naming mga hayop dito."
 - d. "Kawawa ka naman Pilandok, sa susunod huwag ka nang manlilinlang."
14. Naisahan na naman ni Pilandok ang buwaya. Ano kaya ang mangyayari sa susunod na mag-krus ulit ang landas ng dalawa?
- a. Hindi na pakakawalan nang buhay ng buwaya si Pilandok.
 - b. Muli na namang maiisahan ni Pilandok ang buwaya.
 - c. Magiging magkaibigan na si Pilandok at ang buwaya.
 - d. Maging magkaaway na sila habambuhay.
15. Tinanggap ni Pilandok ang pagkatalo niya kay Suso at nangakong magbabago na. Anong katangian ang makikita kay Pilandok dahil sa ginawa niyang ito?
- a. Marunong ding tumanggap ng pagkatalo at alam ni Pilandok kung kailan siya magpapakumbaba.
 - b. Masipag din pala si Pilandok at gagawin ang makakaya para makatulong sa kapwa hayop.
 - c. Mahusay talagang makisama at maaasahan ng maraming hayop ang mabait na si Pilandok.
 - d. Talagang likas na kay Pilandok ang mapanlinlang.

Aralin 1

Paghihinuha sa Kalalabasan ng mga Pangyayari Batay sa Akda

Magandang araw!

Sa pagtatapos ng araling ito, ikaw ay makahihinuha sa kalalabasan ng mga pangyayari batay sa akdang iyong napakinggan.

Handa ka na ba? Halina't ating simulan.

Balikan

Natalakay sa nakaraang aralin ang tungkol sa pahayag na nagbibigay ng patunay, ngayon ay kilalanin mo ang mga ito.

Panuto: Isulat lamang ang titik **P** kung ang pangungusap ay nagbibigay ng patunay at titik **PH** naman kung ito ay paghihinuha. Isulat ang tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

☐

1. Kailangan nating magtulungan upang tayo ay umunlad.

☐

2. Pinatutunayan ng datos mula sa DOH na tumataas ang bilang ng mga mamamayan na nahawa sa COVID-19.

☐

3. Ayon sa nakalap na larawan, kapani-paniwala na maraming magagandang tanawin na matatagpuan sa Mindanao.

☐

4. Ang lahat ay umaasa na muling magbalik ang normal na pasukan.

☐

5. Kitang-kita sa dokumentaryong ebidensiya na siya ang salarin.

Tuklasin

Basahin at unawaing mabuti ang pabula upang ikaw ay makapagbigay ng mga hinuha sa kalalabasan ng mga pangyayari.

Natalo Rin Si Pilandok (Pabula)

‘Maging maingat sa iyong pakikitungo sa mga taong tuso at manloloko upang maiwasang maging biktima nito.’

Kilala si Pilandok sa kanyang pagiging tuso at mapanlinlang. Katunayan, madalas na panlilinlang o panloloko ang ginawa ni Pilandok sa kanyang mga kalaban kaya naman lagi siyang nananalo. Subalit sa pagkakataong ito, bumalik sa kanya ang mga nagawa niyang panloloko o panlilinlang kaya siya naman ang natalo. Sino kaya ang hayop na nakatalo sa kanya. Isa kaya itong malaki at makapangyarihang hayop? At sa paanong paraan kaya niya natalo ang Pilandok? Halina’t iyong alamin.

Isang hapon, mainit ang sikat ng araw kaya’t nagpasya ang matalinong pilandok na magpunta sa paborito niyang malinaw na batis upang doon magpalamig at uminom. Isang malaki at gutom na gutom na baboy-ramo pala ang nakatago sa gilid ng malalabay na puno at naghintay ng anumang darating na maaaring makain. Nang makita niya ang pilandok ay agad na nagningning ang kanyang mga mata. Mabilis siyang lumabas at humarang sa daraanan ng pilandok. *“Sa wakas, dumating din ang aking pagkain. Gutom na gutom na ako sa maghaponing hindi pagkain Pilandok, kaya’t humanda ka na dahil ikaw ngayon ang aking magiging hapunan,”* ang tatawa-tawang sabi ng baboy-ramo. Kitang-kita ng pilandok ang matutulis na ngipin at pangil ng baboy-ramo.

Takot na takot ang pilandok dahil alam niyang sa isang sagpang lang sa kanya ay tiyak na magkalasog-lasog ang kanyang payat na katawan subalit hindi siya nagpahalata. *“Kawawa ka naman baboy-ramo, maghapon ka na palang hindi kumakain,”* ang sabi na tila awang-awa nga sa kalagayan ng kausap. *“Puwede mo nga akong maging pagkain pero alam mo, sa gutom*

mong iyan at sa liit kong ito, tiyak na hindi ka mabubusog sa akin.” Ang dugtong pa nito.

“Kung gayon, ano ang gagawin ko? Gutom na gutom na ako!” ang malakas na sigaw ng baboy-ramo.

“Ha! Matutulungan kita riyan, Baboy-ramo,” ang sabi ni Pilandok habang mabilis na nag-iisip. *“Tao, tao ang dapat mong kainin para mabusog ka. Sasamahan kita sa paghahanap ng isang taong tiyak na makabubusog sa iyo,”* ang paniniyak nito.

“Ano ba ang tao? Tiyak ka bang mabubusog ako sa tao?” ang tanong ng baboy-ramo.

“Ang tao ang pinakamalakas na hayop sa buong mundo,” ang sagot naman ng pilandok.

“Mas malakas pa kaya sa akin?” ang tanong ng baboy-ramo habang hinihipan at pinalalaki ang kanyang dibdib.

“Oo, malakas talaga ang tao subalit sa talas ng iyong mga ngipin at pangil, at sa bilis mong tumakbo, tiyak na kayang-kaya mong sagpangin at kainin ang tao,” ang pambobola pa ng pilandok sa baboy-ramo.

Nahulog na nga ang baboy-ramo sa bitag ng pilandok. Paniwalang-paniwala ito sa kanyang matatamis na pananalita. *“Kung gayon, samahan mo na ako sa tao at nang ako’y makakain na. Basta’t tandaan mo, kapag hindi ako nakakain ng tao ay ikaw pa rin ang magiging hapunan ko,”* sabi ng baboy-ramo sa pilandok.

“Oo, basta, ako ang bahala sa iyo. Tiyak na mabubusog ka, kaibigan,” ang paniniyak pa ng pilandok sa baboy-ramo.

Naglakad-lakad nga ang dalawa sa kagubatan hanggang sa mapunta sila sa isang talon. Nakarinig sila ng tinig ng isang batang tila tuwang-tuwa sa paglangoy. Nakita nila ang isang batang lalaking nagtatampisaw sa batis na nasa ibaba ng talon. *“Iyan, iyan na ba ang tao? Susunggaban at kakainin ko na,”* ang mabilis na sabi ng baboy-ramo.

“Kaibigan, hindi pa iyan ang tao. Sumisibol pa lang iyan kaya’t hindi ka pa masisiyahan diyan,” ang sagot ng pilandok.

“Kung gayon, saan natin makikita ang taong gagawin kong hapunan?” ang naiinip na tanong ng baboy-ramo.

“Doon, sa gawing hilaga,” ang sagot ng pilandok.

Nakakita sila ng isang taniman ng mga kamote. May isang matandang lalaking nagtatanim. Nakabaluktot na ang likod niya at nakalalakad na lamang sa tulong ng baston.

“Iyan na ba? Iyan na ba ang taong gagawin kong hapunan? Ayoko niyan, payat at ni hindi ako matitinga riyan,” ang sabi ng baboy-ramo.

“Tama ka, kaibigan. Payat masyado iyan at hindi ka mabubusog diyan. Tira-tirahan na lang iyan. Hindi iyan nababagay sa isang matikas na baboy-ramong tulad mo,” ang muling sabi ng pilandok.

Galit na ang baboy-ramo. *“Kung gayon, saan ko makikita ang taong kakainin ko? Gutom na gutom na ako! Niloloko mo lang yata ako eh. Ikaw na lang ang kakainin ko!”* ang gigil na sabi nito sa pilandok.

“Huwag! Huwag, kaibigan. Hayun na, hayun na ang taong laan para sa iyong hapunan,” ang sabi ng pilandok sabay turo sa isang matikas at matangkad na mangangasong naglalakad sa gilid ng gubat.

“Tiyak na mabubusog ka riyan dahil malaman iyan at tiyak, hindi mo na gugustuhin pang kumain ng isang munting hayop na tulad ko pagkatapos mo siyang makain,” ang nakangising sabi ng pilandok.

“Tama ka, Pilandok. Ito na nga ang hapunan ko,” ang sigaw ng baboy-ramo sabay sugod sa nabiglang mangangaso. Subalit nabigla man at natumba ang mangangaso ay mabilis pa rin itong nakabangon at napaputok ang dalang riple kaya’t tinamaan ang baboy-ramo.

Nakahinga nang maluwag ang tusong Pilandok. Ngayon siya nakadama nang matinding uhaw kaya’t naisip niyang muling bumalik sa batis upang ipagpatuloy ang naputol na pag-inom. Tahimik na umiinom ang pilandok nang bigla niyang naramdamang may sumunggab sa kanyang isang paa. Paglingon niya ay nakita niya ang buwayang makailang beses na niyang nalinlang. Alam niyang galit sa kanya ang buwaya pero galit din siya rito dahil sa lagi siyang pinipigilang umiinom sa batis.

Sa halip na magsisigaw sa sakit ay mabilis na umisip ng solusyon ang matalinong pilandok. *“Hay naku, kawawa naman ang buwayang ito. Hindi niya makilala ang pagkakaiba ng patpat sa paa ng isang usa,”* ang tila nang-uuyam na sabi ng pilandok.

Subalit hindi siya binitawan ng buwaya. Sanay na kasi itong naiisahan ni Pilandok kaya ngayon ay natuto na siya. Baka isa na namang patibong ito ng pilandok.

Subalit hindi tumigil doon ang pilandok. *“Buwaya, bulag ka ba? Patpat lang ang kagat-kagat mo. Heto ang paa ko, o,”* ang malakas na sabi niya sabay taas sa isang binti. Biglang binitawan ng buwaya ang kagat-kagat na paa ng pilandok. Akmang susunggaban na sana nito ang isang paang itinaas ng pilandok nang mabilis itong makalundag palayo. Sising-sisi ang buwaya, naisahan na naman siya ng matalinong pilandok.

Habang naglalakad pauwi ang pilandok ay nasalubong niya ang isang suso. Dahil maliit ang suso ay naisip ng Pilandok na kayang-kaya niyang magyabang dito. Hinamon niya ang suso sa isang karera at anong laking gulat niya nang pumayag ang suso at nagsabi pa itong kayang-kaya niyang talunin ang pilandok.

Ang hindi alam ng pilandok ay kalat na kalat na sa kaharian ng mga hayop ang kanyang pagiging tuso o mapanlinlang kaya’t napaghandaan na ng suso ang araw na siya naman ang maaring pagdiskitahan ng pilandok. Kinausap na niya ang kanyang mga kapatid. Magkakamukha sila at akalain mong iisang suso lang sila dahil sa kanilang parehong-parehong itsura.

Nagsimula na nga ang karera. Agad naumarangkada at tumakbo nang ubod bilis ang pilandok. Subalit paghinto niya sa kalagitnaan upang silipin kung nasaan na ang kalaban ay anong laking gulat niya nang magsalita ang suso. *“O, ano Pilandok, pagod ka na ba?”* ang tanong nito. Gulat na gulat sa kung paanong nagawa ng suso na mauna pa sa kanya kaya’t mabilis na tumakbo uli ang pilandok hanggang sa makarating sa dulo ng karera nang halos lumawit ang dila sa pagod. Subalit, hayun at nauna na naman ang suso na ipinagbunyi na ng ibang mga hayop bilang panalo. Hindi makapaniwala ang pilandok na natalo siya ng isang suso. Natalo niya ang mabangis na baboy-ramo, natalo niya ang malaki at mahabang buwaya, minsa’y naisahan na rin niya ang isang matalinong sultan subalit, heto, siya naman ngayon ang natalo ng isang munting suso. Kinamayan niya ang suso at buong pagpapakumbaba niyang sinabi, *“Suso, kung sa paanong paraan mo man ginawa iyon, tinatanggap kong tinalo mo ako.”*

“Matalino ka nga. Binabati kita at dahil diyan, ipinangangako kong iiwasan ko na ang ginagawa kong panlalamang sa kapwa.” Muling nagbunyi ang mga hayop na nakarinig kay Pilandok.

(Mula sa Pinagyamang Pluma 7 pp. 30-34)

Suriin

Ang **paghihinuha sa maaaring kalalabasan ng pangyayari** ay ang pagbibigay ng iyong sariling opinyon, pananaw o haka-haka kung ano ang posibleng mangyayari sa susunod batay sa ibinigay na pangyayari.

Ang gawain na ito ay makatutulong upang magagamit mo ang iyong kasanayan sa pahihinuha.

Gawain 1

Panuto: Sagutin ang mga sumusunod na katanungan sa ibaba. Isulat ang tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Sino-sino ang mga pangunahing tauhan sa pabula?

2. Paano mo mailalarawan si Pilandok?

3. Ano kaya ang ginawa ni Pilandok upang makaligtas na maging hapunan ni Baboy-ramo?

4. Sa ginawang paligsahan nina Pilandok at Suso, sino ang naisahan sa kanila? Bakit?

5. Kapag nalaman mo na isa sa mga kaibigan mo ay kagaya ni Pilandok, ano ang gagawin mo?

Pagyamanin

Gawain 2

Panuto: Sagutin ang mga katanungang hango sa binasang pabula na nasa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk. Ang unang bilang ay ginawa ko na para sa iyo upang maging gabay.

1. Kung may mga taong tulad ni Pilandok na manloloko o manlilinlang ng iba para sa sariling kapakanan, ano kaya ang mangyayari sa ating lipunan?

Sagot:

Ang mangyayari sa atin ay marahil maging talamak ang taong manloloko at hindi tayo makararanas ng kapayapaan sa ating lipunan.

2. Kung may mga taong kagaya ng suso kung mag-isip, ano sa tingin mo ang maging epekto nito sa ating lipunan?

Sagot:

3. Kung hindi natalo si Pilandok ng suso, magpatuloy pa kaya ang masamang ugali nito?

Sagot:

4. Ano kaya ang pakiramdam ng mga suso nang matalo nila si Pilandok? Bakit?

Sagot:

5. Sa palagay mo, pagkakatiwalaan pa kaya si Pilandok ng ibang hayop? Bakit?

Sagot:

Isaisip

Ang **paghihinuha** – ay tinatawag na *inferencing* sa wikang Ingles. Ito ay tumutukoy sa kakayahan na tukuyin ang isang bagay na hindi pa alam batay sa ilang *clues* o pahiwatig.

Ito rin ay ang pagbuo ng palagay sa mga mambabasa o tagapakinig sa pahiwatig o implikasyon na ibinigay ng manunulat o tagapagsalita.

Ang **paghihinuha sa maaaring kalalabasan ng pangyayari** ay ang pagbibigay ng iyong sariling opinyon, pananaw o haka-haka kung ano ang posibleng mangyayari sa susunod batay sa ibinigay na pangyayari.

Mahalaga ang paghihinuha sa iyong pang-araw-araw na buhay sapagkat maaari kang maging handa sa anumang mangyari.

Gawain

Panuto: Sagutin ang tanong na ito. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel o notbuk.

1. Paano nakatutulong ang paghihinuha sa kalalabasan ng mga pangyayari sa iyong pang-araw-araw na pamumuhay?

Isagawa

Gawain 3

Panuto: Ibigay ang iyong sariling opinyon sa maaaring kalalabasan ng mga pangyayari o sitwasyon na nasa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk. Ang unang bilang ay ginawa ko na para sa iyo upang maging gabay.

SITWASYON 1:

May nasalubong kang matanda sa daan na may maraming dala. Gusto ng matanda na tumawid sa daan ngunit hindi siya napansin ng mga tao.

Ano kaya ang mangyayari sa matanda?

Sa aking palagay, maaaring ang matanda ay matagal na makatatawid sa daan dahil takot siyang masagasaan.

SITWASYON 2:

Lumabas ka ng bahay nang hindi man lang nagsuot ng *face mask* dahil nakipaglaro ka sa iyong kapitbahay. Akmang-akma na pag-uwi mo ay pananghalian na. Dahil sa gutom ay nakalimutan mong maghugas ng iyong mga kamay.

Ano kaya ang posibleng mangyayari sa iyo?

SITWASYON 3:

Inutusan ka ng iyong ina na magsaing. Habang ikaw ay nagsasaing ay abalang-abala ka rin sa paglalaro ng iyong *cellphone*. Nang biglang may naamoy kang kakaiba kasabay nang malakas na sigaw ng iyong ina.

Ano sa tingin mo ang mangyayari?

SITWASYON 4:

Nakita mo ang iyong dating kaklase na nakaaway mo noong nasa elementarya pa kayo at biglang tinawag ang iyong pangalan.

Ano sa tingin mo ang sasabihin niya sa iyo?

SITWASYON 5:

Unang araw ng pasukan at may nakita kang pera na nalaglag sa sahig ng inyong silid-aralan. Nakita mong may isang mag-aaral na dumampot sa pera at isinilid sa kaniyang bag.

Ano sa tingin mo ang dapat mong gagawin?

Tayahin

Panuto: Maghinuha sa kalalabasan ng mga pangyayari sa akdang napakinggan. Isulat ang titik ng tamang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

1. Kapag nalaman ng ibang hayop ang sanhi ng pagkamatay ang baboy-ramo dahil sa panlilinlang ni Pilandok, ano kaya ang kanilang gagawin?
 - a. Sasaktan o gaganti sila kay Pilandok.
 - b. Pupurihin nila si Pilandok sa kaniyang asawa.
 - c. Iiwas sila at hindi na makikipagkaibigan o lalapit kay Pilandok.
 - d. Kakaibiganin nila sa Pilandok.
2. Hindi kinain ng baboy-ramo ang mangangaso. Bakit kaya?
 - a. dahil mabilis nitong napaputok ang dalang riple at natamaan ang baboy-ramo
 - b. dahil tumalon ito kaagad sa batis at lumangoy
 - c. dahil kinaibigan niya ang baboy-damo
 - d. dahil mabilis itong tumakbo papalayo
3. Naisahan na naman ni Pilandok ang buwaya. Ano kaya ang mangyayari sa susunod na magkrus uli ang landas ng dalawa?
 - a. Hindi na pakakawalan nang buhay ng buwaya si Pilandok.
 - b. Iiwas na lamang ang buwaya kay Pilandok.
 - c. Magiging magkaibigan na si Pilandok at ang buwaya.
 - d. Muli na namang maiisahan ni Pilandok ang buwaya.
4. Sa palagay mo, bakit kaya pumayag ang suso na makipagkarera kay Pilandok?
 - a. dahil alam niyang matatalo lamang siya
 - b. dahil alam niya kung gaano katuso si Pilandok
 - c. dahil may nakahandang plano na ang mga suso
 - d. dahil gusto ng suso na mapagod si Pilandok
5. Ano kaya ang mangyayari kung hindi nagpalinlang ang buwaya kay Pilandok?
 - a. Nakain ng buwaya si Pilandok.
 - b. Naging magkaibigan ang buwaya at si Pilandok.
 - c. Naging magkasabwat ang buwaya at si Pilandok.
 - d. Silang dalawa ang magkakarera.
6. Nagbunyi ang ibang hayop nang matalo ng isang munting suso si Pilandok. Ano kayang mensahe ang ipinaabot ng mga hayop kay Pilandok?
 - a. Pumusta kami kay Suso kaya sa pagkatalo mo ay mayroon kaming matatanggap na premyo.

- b. Tama lang na nangyari iyan sa'yo para malaman mo kung ano ang nadarama ng kapwa mo kapag ikaw naman ang nalililang sa kanila.
 - c. Ang galing mo talaga Pilandok! Ikaw ang iniidolo namin.
 - d. Kawawa ka naman Pilandok.
7. Biglang binitiwang buwaya ang kagat-kagat na paa ni Pilandok. Bakit kaya?
- a. dahil sinabi ni Pilandok sa buwaya na patpat lang ang kagat-kagat niya
 - b. dahil natakot ang buwaya kay Pilandok
 - c. dahil tinadyakan niya ang buwaya
 - d. dahil itinulak ang buwaya ni Pilandok
8. Ano kayang katangian ang makikita kay Pilandok nang tinanggap niya ang kanyang pagkatalo at nangakong magbabago na ito?
- a. Hindi marunong magpakumbaba si Pilandok.
 - b. Masipag din pala si Pilandok at gagawin ang makakaya para makatulong sa kapwa hayop.
 - c. Mahusay talagang makisama at maaasahan ng maraming hayop ang mabait na si Pilandok.
 - d. Marunong ding tumanggap ng pagkatalo at alam ni Pilandok kung kailan siya magpapakumbaba.
9. Pagkatapos ng pagkatalo ni Pilandok sa suso at nangangakong magbabago na, ano kaya ang mangyayari?
- a. Muling manlililang si Pilandok ng hayop kapag siya ay nagipit.
 - b. Iwas na si Pilandok na manlinlang o manloko ng ibang hayop.
 - c. Hindi na ipakikita o ipaalam ni Pilandok sa iba kapag siya'y nanloko uli ng kapwa niya.
 - d. Hindi na siya magpapakita kailanman sa ibang hayop.
10. Kung mayroon kang taong kakilala katulad ni Pilandok, paano mo siya matutulungang magbago?
- a. Papayuhan at aawatin ko ang kaniyang maling gawain.
 - b. Hahayaan na lamang siya sapagkat iyon ang kaniyang gusto.
 - c. Aawayin at isusumbong ko sa iba.
 - d. Hindi ko siya papansinin at iiwasan ko siya.

11. May mga taong katulad ni Pilandok bagama't gaano na katalino ay may pagkakamali pa rin sa buhay. Kung sakaling ikaw ay katulad ni Pilandok na nagkamali at napagsabihan, ano kaya ang nararapat na magiging reaksiyon mo?
- Magagalit ako at aawayin ko ang nangwawasto sa akin.
 - Magpapakumbaba at tatanggapin ko ang aking kamalian at magpapasalamat.
 - Hindi ko na kakausapin ang taong nangwawasto sa akin.
 - Mamaliitin ko ang taong nangwawasto sa akin.
12. Kahit gaano man kaliit si Suso ay nalamangan pa rin niya ang tuso at matalinong si Pilandok. Ano kaya ang magandang mensaheng nais iparating nito sa mga mambabasa?
- Wala sa talino o taas ng posisyon ang tunay na kapangyarihan.
 - Huwag masyadong mapagmataas sa buhay at marunong tumanggap ng pagkatalo.
 - Hindi dapat manlamang ng kapwa.
 - Lahat ng nabanggit.
13. Ano kaya ang maaaring kahihinatnan kung hindi nanloko si Pilandok ng ibang hayop?
- Masaya at matiwasay ang kanilang pamumuhay.
 - Magulo ang kanilang pamumuhay.
 - Lahat sila ay mag-aaway-away.
 - Lahat sila ay hindi magpapansinan sa isa't isa.
14. Sa iyong palagay, ano kaya ang mahalagang papel na ginampanan ng suso sa buhay ni Pilandok?
- Siya ang mortal na kaaway ni Pilandok.
 - Siya ang nagsilbing instrumento upang magbago si Pilandok.
 - Siya ang naging kasabwat ni Pilandok sa maling gawain.
 - Wala sa nabanggit.
15. *"Suso, kung sa paanong paraan mo man ginawa iyon, tinanggap kong tinalo mo ako."* Batay sa pahayag na ito, ano ang mahihinuha mo kay Pilandok?
- mapagmataas
 - mapagpakumbaba
 - mapagtimpi
 - mahiyai

Panuto: Basahin at sagutin ang tanong na nasa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel o notbuk.

Sagot:

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Susi sa Pagwawasto

<p>Tayahin</p> <p>1.c 11.b 2.a 12.d 3.a 13.a 4.c 14.b 5.a 15.b 6.b 7.a 8.c 9.b 10.a</p>	<p>Balikan</p> <p>1.PH 2.P 3.P 4.PH 5.P</p>	<p>Subukin</p> <p>1.a 11.d 2.b 12.b 3.a 13.b 4.b 14.a 5.a 15.a 6.c 7.d 8.c 9.a 10.a</p>
--	--	--

Sanggunian

AKLAT

- Baisa, Ailene G. et al. *Pinagymang Pluma 7*. Phoenix Publishing House Inc, 2014.

WEBSITE

- <https://bit.ly/3htgcGO>
- <https://bit.ly/2UGUHsi>
- <https://bit.ly/2AxUMYF>
- <https://bit.ly/3e3Rk6K>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon 10

Zone 1, DepEd Building Masterson Avenue, Upper Balulang

Cagayan de Oro City, 9000

Telefax: (088) 880 7072

E-mail Address: region10@deped.gov.ph